

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal mérsékelt áron számolt.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

Táviratok és telefon-hírek.

A király budapesti látogatása.

Bécs, május 6. Udvari körökben megzámolták a király budapesti útjának elmaradásáról szóló híreket. A király föltétlenül Budapestre megy néhány hétre május folyamán, de legkésőbb június elején. Ő felsége részt óhajt venni a koronázási jubileum ünnepségein.

Andrássy a királynál.

Bécs, máj. 6. *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter ma reggel ideérkezett. A király délután félkettőtől félháromig különkiallatáson fogadta *Andrássy* grótot, aki ez alkalommal terjesztette ő felsége elé tudomásulvétel végett az alkotmánybiztosítókra vonatkozó törvényjavaslatokat.

Wekerle Bécsbe megy.

Budapest, május 6. *Wekerle* Sándor miniszterelnök szerdán Bécsbe utazik, hogy előterjesztést tegyen a királynak a képviselőház munkarendjére vonatkozólag.

A vasutasok fizetésrendezése.

Budapest, máj. 6. A képviselőház holnap formális ülést tart, amelyen *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszter benyújtja a vasutasok fizetésrendezéséről és szolgálati pragmatikájáról szóló két törvényjavaslatot.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A toledói aranyműves.

Irta: *Jean Richepin.*

Ha Ruy Cristobal Girunnak nem gördit az ördög útjába akadályt, bizonyosan ő lett volna a leghíresebb aranyműves egész Toledóban. Ő készítette ugyanis a cinq-pilliers-i Fekete-szűz pompás diadémját, amit ha valaki még nem látott, hát egyszerűen nem látta a világ legszebb diadémját.

Akkoriban, amikor elkészült, Spanyol- és Olaszország összes ötvösei a csodájára jártak ennek a diadémnak s térdet, fejet hajtottak előtte. Pedig minden pompássága mellett is egyszerű volt ez a világcsoda. Szébbnél-szebb, mindenféle színű gyöngyből volt összerakva s nem is annyira diadémhoz, mint frissen szedett harmatos virágokból font kalapkához hasonlított, melyen fénylő esőcseppek ragyogtak.

S a cinq-pilliersi Fekete-szűz fekete arca, ez az éjsötét, misztikus arc összes drágaköveivel olyanná vált, mint a virág, a könyv, a csillag, s vonasai oly édesen bájosak lettek, hogy mindenkit áhítat fogott el a láttára.

Nemcsak a művészek hajtottak fejet a csodamű előtt, hanem mindenki, aki látta, műértő, nem műértő egyaránt, anélkül, hogy tud-

Halálos tréfa.

Debreczen, május 6. Ifjabb *Vály Nagy* István közigazgatási tisztviselő, előkelő család sarja, a múlt éjjel egy kávéházban nagyobb társasággal mulatott. Hajnal felé a társaság egyik tagja, *Bay Kálmán* ügyvédjelölt elővette revolverét és tréfából lelövésrel fenyegette *Vályt*. Szerencsétlenségre a revolver elsült és szíven találta *Vályt*, aki holtan rogyott össze.

Öngyilkos rendőrtisztviselő.

Budapest, máj. 6. *Pintér* Aladár, fővárosi államrendőrségi fogalmazó, ma reggel Elemér-utcai lakásán agyonlőtte magát. A múlt éjjel katonatisztek társaságában mulatott és többször emlegette, hogy nem tudja túlélni menyasszonya halálát. Menyasszonya ugyanis néhány nappal ezelőtt elhunyt. *Pintér* irásztalán megtalálták menyasszonya arczképét néhány sor kíséretében, amelyben kéri, hogy az arczképet tegyék koporsójába.

KÜLÖNFÉLE.

Nagy automobil-szerencsétlenség.

Megdöbentő szerencsétlenség történt tegnap este nyolc óra tájban a Terzattóra vivő ut meredek kanyarulatánál. *Hoyos* Edgár gróf automobiljának *Harley* nevű sofförje, *Skenlebury* John, *Hoyos* grófok komornyikja és *Primossich* Ferencz torpedógyári mechanikus estek a szerencsétlenség áldozataul. A szerencsétlenségről különböző verziók keringtek a

ták volna: műremek-e az, vagy sem? Lábaihoz borultak és imádták.

Es ime ez volt az oka, hogy az ördög nem sajnálta az utat, Toledóba személyesen ellátogatni, hogy megakadályozza Ruy Cristobal Girunt mesterműve befejezésében. Mert ez a mester az ő remekművével több lelket volt képes kiragadni az ördög karmai közül, mint a legjelesebb szavú hitszónok.

Szinte csodás merészség volt tehát az ördögtől, hogy ily vállalatra szánta magát, mert a mester nem az az ember volt, akit könnyen el lehetett volna téríteni kötelességétől. Hiszen ő Toledo legerényesebb férfiának büszke mintaképe volt.

Huszéves korában házasodott meg, de alig egy év múlva elvesztette a feleségét, kit ikreivel együtt gyászolt. Nagyanyja és fiai társaságában élt ezután műhelyében.

Korán árvaságra jutván, maga is kétszeresen érezte most elhagyatottságát. Mindenki a legjobb embernek ismerte, szerető apa és rajongó művész volt egy személyben, sőt ezenfelül még példás életű keresztény is. De ne felejtjük el, hogy az ördög mégis ördög, s gonosznak hívják, de ez még nem azt jelenti, hogy egyuttal ostoba is.

— Uraságod a leghíresebb művésze Toledónak s szerencsémnek tartom, hogy önt színről-színre látom, de engedje tudtára adnom, hogy az ön híres diadémjából a két legzebb, legkritikább fajta drágakő hiányzik.

városban és eleinte az a hír is járta, hogy *Hoyos* Edgár gróf is áldozatul esett a katasztrófának. Ez a hír persze nem felelt meg a valóságnak, mert *Hoyos* grófnak tudomása sem volt róla, hogy sofförje délutáni kirándulásra indult az automobilon. A szörnyű szerencsétlenségről az alábbiakban számolunk be.

Hoyos Edgár gróf, a torpedógyár egyik tulajdonosa, nemrég megrendelt egy legújabb szerkezetű automobilt Amerikában, amely a minap érkezett meg Fiuméba. *Hoyos* gróf tudva azt, hogy az automobillnak rendkívül komplikált a szerkezete, Angliából szerződtetett egy képzett soffört. *Harley* sofför négy nappal ezelőtt érkezett meg Angliából. Szorgalmas, ügyes embernek mutatkozott. Az automobilt, amely 45,000 koronába került, ő szerelte fel s a próbatukon bebizonyult, hogy az automobil a legökéletesebb gépkocsik egyike, amelynek sebessége jóval nagyobb a nálunk divatos automobillok sebességénél. Az angol sofför szerette is a gyors hajtást és tegnap is, amikor a délutáni kirándulásra indult, sebes rohanással járta végig a várost és állítólag hat perc alatt megette az utat a Fiumarától Cantridáig.

Azután úgy határoztak, hogy fölrobognak a Terzattóra. Ott egy kocsmába tértek be és italt rendeltek. De nagyon keveset ittak s az a híreszeles, mintha a sofför ittas lett volna, nem felel meg a valóságnak. Szemtanuk állítása szerint a három kiránduló még a megrendelt bort sem itta meg. Tíz perc múlva föl is kelték a keresma asztala mellől és kocsiba ültek. A sofför, noha nem ismerte jól az utat, sebesen hajtotta az automobilt. A járó-

Ezeket mondta egy szép napon a műhelyben egy tiszteletreméltó ősz szakállu ember, aki azt is hozzátette, hogy Indiából csak azért jött Toledóba, hogy megbámulja a híres diadémot. Ez a nyilatkozat megdöbentette Ruy Cristobalt, bár tudta, hogy egyetlen ékkő sem hiányzik mesterművéből.

De az öreg ekkor két nagy drágakövet s egy másfajta, sokkal kisebb kövekből készült nyakéket vett elő tarisznyájából s Ruy kénytelen volt belátni, hogy valóban nem ismerte a gyöngyöknek ezt a két gyönyörű fajtáját s szinte magánkivül volt az elragadtatástól. A két gyöngy valamennyire a szafirhoz hasonlított, csak hogy halvány égszínűek voltak, míg a nyakékbe foglalt apró gyöngyök inkább a gyöngyházhoz hasonlítottak, de sokkal fénylőbbek voltak annál. Hanem valamennyi élni látszott.

— Igaz, — kezdte ismét az öreg ember, — hogy a Fekete-szűz így is gyönyörű szép azzal a virágkalappal, de higgye el, hogy még sokkal szebb lenne, ha nyakán ez a collier, a füleiben ezek a függők díszelgének.

A szegény művész lehajtotta fejét. Megszégyenülve vallotta be, hogy mindeddig nem ismerte a gyöngyöknek ezt a két fajtáját. Majd hevesen előre lépett s kérte a művészt, adja el neki ezeket a köveket, hadd ékesítsék a Fekete-szűzet. Adja el bármi áron!

— Ah, én nem adom pénzért, — felelt

kelők rémülten néztek utána. A nagy kanyarodónál egyszer csak eltűnt az automobil s a mélységbe zuhant.

A járókelők nyomban a helyszínén termettek, ahol szörnyű kép tárult eléjük. A 25 méternyi mélységben az automobil darabokra törve feküdt és *Harley soffor halva volt. Skentlebury* komornyik súlyos zúzódásokat és belső sérüléseket szenvedett. *Primossich* mechanikus esés közben kirepült az automobilból és megszese esett tőle. Borda- és lábtörést szenvedett. A két súlyos sebesültet a mentők a kórházba szállították, de alig érték oda, *Skentlebury is meghalt. Primossichot* gondos ápolás alá vették, de alig hihető, hogy súlyos sérüléseiből fölgyógyuljon.

A szerencsétlenség dolgában a rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy megállapítsa, mi okozta a szerencsétlenséget. Szemtanuk állítása szerint az automobil vezetője a gyors rohanásban a kanyarodónál nem tudott irányt változtatni és egyenesen neki száguldott a mélységnek.

— **Fiume választópolgárai.** A választókat összeíró bizottság már elkészült az 1908. évi politikai választásokra vonatkozó névjegyzék összeállításával. E szerint Fiumében 2114, az alközségekben pedig 618 polgár bír a jövő évben választóképeséssel.

— **Kuranda vezérigazgató ünneplése.** Ma érkezett vissza az Adria tengerhajózási részvénytársaság jubileumi ünnepeiről *Kuranda* Emil udvari tanácsos, az Adria vezérigazgatója, ki a társulatnak szentelt fáradhatatlan működésének 25-ik évfordulója alkalmából a fővárosban a legnagyobb részt vette ki az ünneplésekből. A helybeli tisztviselői kar a Fiumében horgonyzó társulati hajók kapitányaival és gépészeivel együtt ma délután 4 órakor gyűlt össze a palota gyönyörűen feldíszített első emeleti nagytermében, ahol *Szölössy* Gyula dr. üdvözölte igen szép beszéddel a jubiléumot. Beszédében többek közt kiemelte azt a körülményt, hogy az első időben életrevalónak sem tartott vállalatot *Kuranda* vezérigazgató nagy tehetsége és egyéb személyes tulajdonságai tették virágzóvá.

Kuranda udvari tanácsos először magyar nyelven, azután olaszul válaszolt a talpraesett

az öreg. — én egyszerűen önnek ajándékozom azokat. Nézze! Bedobom mindkettőt a kandalló tűzébe. Keresse meg őket. Már mind az öné. Leheljen csak a számba, hadd szívjam a lelkét magamba!

Szenvedélytől elvakítva rohant Ruy az öreghez s a szájába lehelt, mire az kénköves füstté válva — eltűnt. Az aranyművesen pedig mély álom vett erőt s álmában ott látta a Fekete-szűz nyakán a gyönyörű ékköveket, gyöngyöket. Egy hónapig ki nem tette lábát a műhelyből a mester. Senki sem látta azóta. Csak híre járt, hogy a Fekete-szűz számára készít nyakéket és függőket, azért nem megy sehová.

Halálsápadtan ment Ruy a székesegyházba az új ékszerekkel. Nyomában az egész város népe. Cseng-bong a sok harang. Az orgona zugása is hallatszik már, amint közelebb és közelebb ér a Fekete-szűzhöz. Es...

A fülbevaló két drága gyöngye egyszerre csak elkezdett könyezni, a gyöngy-nyakék pedig odarepült a Ruy nyakára. És Ruy Cristobal Girun ott halt meg a Szűz szobra előtt elkárhozva, nagyanyja szemeláttára.

Mert a fülbevaló drágakövei a nagyanyja szemei, a nyakék gyöngyei pedig a fiacskái fogai voltak, amelyek megfojtották Ruy Cristobal Girunt...

beszédre, biztosítván a tisztviselői kart szeretetéről és bizalmáról.

A jubileumi ünnepeket a helybeli Európa-szállóban a jubiléumok tiszteletére szerdán rendezendő nagy bankett zárja be, melyhez csak az Adria tisztviselői és egyéb állandó fizetési alkalmazottai hivatalosak.

— **A Fiumei Magyar Kör közgyűlése.** A *Fiumei Magyar Kör* vasárnap délután tartotta meg egyízben már elhalasztott közgyűlését, amelyen megválasztották a kör új vezetőségét. Elnökké újra *Gál János* eddigi elnököt, alelnökké pedig *Csepreghy* Ferenc főgimnáziumi tanárt és *Pauk* Ödön bornagykereskedőt választották meg. A választásnak ez az eredménye, amely a kör egy régi tagjának, aki a kör fejlődése körül tagadhatatlanul nagy érdemeket szerzett, az alelnöki tisztségből történt kibuktatásával jart, magának az újonnan választott vezetőségnek a kebelében olyan visszatetszést kelteit, hogy nemcsak az elnökség, hanem a választmány is *nyomban beadta lemondását.* Jövő vasárnap újabb közgyűlés és azon új választás lesz.

— **A tengerésztisztek új egyenruhája.** Régóta elégedetlenség már a tengerésztisztek a mostani egyenruhájukkal. Legtöbbet azért panaszkodnak, mert körülbelül olyan sapkájuk van, amilyent a szátlók, bankok és paloták portásai is viselnek. A sok panasz következtében a közös hadügyminiszter új egyenruházati szabályzatot készített. A király jóváhagyta ezt, mire most közzétették az új szabályzatot. Ennek alapján a tisztok új alakú, ugynevezett tányérsapkát kapnak, melynek felső lapja szélesebb, mint a sapka alsó kerülete és hátul egészen lecsukódik, míg elül föntartja a tiszt jelvény: egy nagy gomb, melyre horgony és a király nevének kezdőbetűi vannak himezve. Ez a gomb a tengerészmérnököknél piros, a gépészeknél szürke, a munkavezetőknél világoskék, a tanároknál sötétkék. A rangjelzés olyan lesz, mint az angol tengerészetben: a kabát karján arany sávok, a felső sávok egy kis karikával a csapattiszteknél, s karika nélkül az orvosoknál és egyéb tisztviselőknél. Arany kardbójtot ezután csak a csapattisztek viselnek, tisztviselők (orvos, mérnök, tanár, stb.) pedig ezüst kardbójtot kapnak, mint a gyalogságnál a karmesterek.

— **Angol kirándulótársaság Fiumében.** Szombaton este egy nagyobb angol kirándulótársaság érkezett Fiuméba a *«Vectis»* angol yacht. Az angol kirándulók egy része tegnap átrándult Abbáziába, másik része megtekintette a város nevezetességeit. Ma több csoportra oszlott az angol kirándulók csapata. Az egyik a déli vasúttal az adelsbergi cseppkőbarlang megtekintésére indult, másik része Pólába ment, egyesek pedig a Magyar-horvát hajóstársaság *«Tatra»* gőzösével a Brioni szigetekre rendezett kiránduláson vettek részt.

— **Mumia Velenczében.** Velenczében Veniez doganak a San Giovanni e Paolo templomban lévő síremlékét felnyitották. A sírboltban érdekes leletre akadtak. Rendkívül jó állapotban levő mumia volt benne, valószínűleg Veniez doge feleségéé, a szépségéről híres Felicita Petronilláé. A mumia ötszázéves. Velenczében az ilyesmi fölötté ritka, de másutt vannak a bebalzsamozás útján előállított mesterséges mumiakon kívül természetesek is, így a palermói kapuczinuskolostorban s a brémai székesegyház olompinczéjében, hol az erős hideg levegő a holttestek feloszlását megakadályozza s lassanként kiszáritja őket.

— **Egy munkás-család szerencsése.** Régi igazság, hogy ahol legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség. Különös hálával emlegeti ezt az igazmondást az a szerény munkás-család, mely a szerencsés sors jóvoltából a tenyegető szükségben tisztos vagyonhoz jutott. A szorgalmas, derék család főönhibáján kívül munkáját, kenyérkeresetét vesztve, hiába kopogtatott új munka, új foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókra talált a munka híján. A szerény otthonba már-már a

tenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugara ismét boldogságot varázsolt a kétségbeesett családi körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban megtakarított fölérekből osztálysorsjegyet vásárolt és újjongó örömmé változott kétségbeesése, midőn a napokban a *Gaedicke A. budapesti bankház*, melynél a szerencsés sorsjegyet vásárolta, arról értesítette, hogy a 60.000 koronás fönyereményt nyerte meg. A *Gaedicke* bankház, melynek a szerencse állandó kísérelője, nyolcz nyolczadban adta el a sorsjegyet és a munkás-családon kívül még számos szegény sorsu kis embernek teremtett jólétet.

— **Ezeregyéj meséjében** olvashatunk csak oly káprázatos japán és kínai árukról, mint aminőt a fiumei japán áruházban olcsó pénzért vásárolhatunk. Az árukat reggeltől estig ostromolja a közönség és a valódi perzsa szőnyegeket, feltűnést keltő nippket, gyöngyfüggönyöket, díszalbumokat, szivartárczákat alig egynehány pillanat alatt elkapkodják. Az áruház derék tulajdonosa a napokban érkezett vissza Japánból, ahonnan különhajú rakományt hozott pazar és fényes árukból. A közönség rajlott arra, hogy a hajókon vásárolt áruk primitívek és drágák. A gyönyörű kiállítás minden vételkényszer nélkül meg lehet tekinteni Fiumében (Via Alessandrina), Abbáziában pedig a Hotel Palace Bellevueben. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

SZINHÁZ.

Három előadás.

Vasárnap délután szépszámú közönség előtt játszotta a színtársulat az *«Ocskay brigadéros»*-t. Valóban dicséretet érdemel az igazgatóság, hogy délutáni előadásra ilyen fárasztó darabot tűzött ki előadásul. A szereplők kivétel nélkül jól játszottak; *Balla* Kálmán Ocskay brigadérosa éppen olyan jó volt, mint a multkorú alakítása. *Csik* László Tarics szerepében nyílt színben tapsot kapott. *Hadrik* Anna Dilije és a többi szereplők kivétel nélkül mind jók voltak.

Vasárnap este megismételték a *«Milliárdos kisasszony»*-t, teljesen zsufozt ház előtt. A második előadás még elevebb volt az elsőnél. *Rédey* Szidi szépen énekelt. *Balláné Csik* Irén elragadóan kedves volt. Panama-kupléját frenetikusán megtapsolták és háromszor is meg kellett ismételnie. *B. Répássy* Gusztó, *Virág*, *Sáfrány*, *Szöke*, *Madas*, *Csáky*, *Czakó* sem hagytak semmi kívánni valót hátra.

Ma, hétfőn este *Ohnet* György színművét, a *«Vasgyáros»*-t játszották, kitűnő összjátékban és gördülékenyen. Az előadáson megállított a szakavatott rendezés, amely kiterjedt a legapróbb részletekre is. A vasgyáros szerepében *Csik* László kabinetalkitást produkált. Komoly és természetes játéka csak igazolja az ő kiváló művészetét. Minden jelenése után kitapsolták. Nagy dicsérrel kell szólnunk *Hadrik* Annáról, aki megkapó és igaz művészzel kreálta Claire szerepét. Egész alakítása komoly művészi tudásról tett tanubizonyságot. Szerepének minden jelenetét gyönyörrel élveztük és játéka a legnagyobb ekessége volt az est sikerének. Bligny herceget *Balla* igazgató játszotta az ő szokott intelligenciájával és kedves modorával. Igen kedvesen játszotta Susannet *Szilassy* Juliska aki játékaival különben is kiérdemli a közönség szeretetét. Beaulieune szerepében *Aitner* Ilka mutatott be jó alakítást. Sikere volt *Kende* Paulának is Athenais szerepében, feltűnően imponáló tudott lenni és játékaival kivívta részét az est sikeréből. Ugyancsak jól mondhatunk *Széchy* Sárikárot (Sophie). *Madas* Préfont báró, *Virág* Moulinet, *Gedő* Oc-

tave, *Stella* Bachelin szerepében elősegítették a mai kitűnő előadás menetét.

Holnap *Szőke* Sándor betegsége miatt darabváltozás lesz. Az előre hirdetett «Milliárdos kisasszony» helyett a «Czigánybáró»-t adják. (B. J.)

Műsor:

Kedden: «Czigánybáró», operett. Főszereplők: Rédey Szidi, B. Répássy Gusztó, Bejczy György, Sziklay Miklós, Virágh Ferencz és Halmos Gyula.

Szerdán: «A mádi zsidó» bemutató előadása. *Guthi* Somának e rendkívül mulatságos énekes életképe óriási sikert aratott a budapesti Népszínházban. A czimzerepet Sziklay Miklós, a darab többi vezető szerepét B. Répássy Gusztó, Paksy Margit, Halmos Gyula, Szőregy Gyula és Sáfrány Vilmos játsszák. **Csütörtökön** két előadás lesz. Délután mérselelt helyarakkal gyermekelőadásul: «Tündér Ilona vagy A vasorru bo-szorkány», tündérrége 7 képben. — Este a «Milliárdos kisasszony» operett az eddigi szereposztásban.

Pénteken ismét bemutató előadás lesz: «A lovag ur», *Csergő* Hugónak a budapesti Vigszínházban nagy sikert aratott vígátéka kerül színre.

Szombaton ez idényben negyedszer: «A víg özvegy», *Lehár* Ferencz népszerű operettje, az ismert szereposztásban.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az Adria és a Lloyd.** Az Adria és a Lloyd között a forgalom felosztására vonatkozólag fennállott egyezmény a múlt év végén lejárt s az új egyezményt mindaddig nem kötötték meg, hanem hónapról-hónapra meghosszabbítják a régi egyezmény bizonyos intézkedéseit. Az új egyezmény, mint a «N. Fr. Pr.» írja, valószínűleg a kiegyezés keretében fog megkötetni. A hajózási viszonyok a régi egyezmény megkötése óta megváltoztak és lehetséges, hogy e változásokra való tekintettel ezentúl a Lloyd hajói gyakrabban fognak kikötni Fiumében, az Adria hajói pedig Triesztben. Eddig a Lloydnak 52 keleti hajójáratát érintette Fiumét. Ezentúl a Lloydnak 52 thessaliali hajójáratát is lesz Fiume érintésével. Viszont az Adria 8 járat helyett 12-t fog fenntartani Glasgowba. Ezenkívül 12 járatát lenne az Adriának Rotterdamba és Antwerpenbe és 6 Portugáliába. E járatokra nézve eddig nem volt szerződészerű kötelezettsége.

— **A fiumei kikötő áruforgalma.** A fiumei kikötőbe tengeren érkezett áruk mennyisége márczius hónapban 724.740 méter-mázsát, 850 darabot, az innét elszállított áruké pedig 692.660 méter-mázsát és 26 darabot tett. A behozatal az előző év ugyanez időszakához képest mintegy 152.000 méter-mázsával csökkent. Az év első három hónapjában Fiuméba tengeren behozott áruk mennyisége 1.739.794, az elszállítottaké pedig 1.945.269 méter-mázsá volt. Az előző év megfelelő időszakához képest a behozatal körülbelül 266.000, a kivitel pedig körülbelül 6000 méter-mázsával emelkedett. Némely áru, de különösen a szén behozatalának jelentékeny növekedése folytán a behozatal mennyisége, mely az év első három hónapjában 450.000 méter-mázsával volt nagyobb, mint az előző év megfelelő időszakában és 1907. január—márczius hónapokban, 823.000 méter-mázsát tett. A múlt évhez képest jelentékenyebben emelkedett a páma- és kókuszdió-olaj s a pirszen, kénkovand, finomított ásvány-olaj, nyers pamut, nyers juta, nyers vas és

aczel, a vas félgymányok, a gépek és ezek részei, a só és superfoszfátok behozatala, míg a hántolatlan rizs, foszfátöfdek, vallonea. salétrom behozatala csökkent. A kivitel csökkenését a homok- és kristálycukor-kivitelnek csökkenése idézte elő. Ez áruból az év első három hónapjában 230.000 méter-mázsát vittünk ki, míg az előző év megfelelő időszakában kivitt mennyiség 323.000 méter-mázsá volt. Ezenkívül csökkenés mutatkozik a finomított cukornál, búzánál, dongánál, finomított ásványolajnál, vas- és aczelárunknál, a járműveknél és jármű-részeknél is. Az ez áruk kivitelében beállott csökkenést nem bírta ellensúlyozni az a kisebb-nagyobb emelkedés, mely a nyerscukor, liszt, árpa, bab, hántolt rizs, fűrészelt és bártolt faáru, magnezit és só kivitelénél tapasztalható.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

A «Fiumei Ujság» ma valótlan-ságokat tartalmazó szórócédulán igyekszik rögzös pályájának legújabb eseményét, a lapnak immár másodszori «ideiglenes» megszűnését szépíteni. Ezzel szemben kijelentjük, hogy nyomdánk tisztán azért szüntette be ma a «Fiumei Ujság» további előállítását, mivel egy szombaton délután esedékessé vált 240 koronányi összeg, mely megállapodás szerint a ma kezdődött hét számainak előállítását fedezte volna, sem szombaton, sem tegnap, sem ma hétfőn nem fiztetett le és nyomdánk nem volt hajlandó a lapot fedezet nélkül nyomni. Hogy a «Fiumei Ujság»-nak még tőlünk járna ki pénze, azt ugyan a türelmes papirosra reá nyomathatta a Csoór-házaspár, de ezt a merész állítást józan ember amugy sem hiszi el.

Különb is úgy tudjuk, hogy Pausi Emil, akit mi a köztünk levő szerződésből kifolyólag a lap egyedüli kiadó-tulajdonosának ismerünk, egyáltalában nem folyt be a fentemlített szórócédu-la kiadásába és annak tartalmáról nem is tudott.

«Unio» könyvnyomdai műintézet
Murai és Társa.

* Az e rovatban közlöttékért a beküldött terhelő felelősség. — A szerk.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a «Globus» hírlap-elárúsító üzletben, Vinc. de Domini-utca. — A m. kir. dohánynagyfőzsdében, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőr-üzletében, Deak-Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápáry. — Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban («Unio»-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:
«Unio» könyvnyomdai műintézet.

**BUSSINPIQOLO
FRIOZI PENSIO.
MAGYAR CSALÁDI OTTHON.**

Kávéház Megnyitás.

«Pannonia» kávéház

elnevezés alatt

— Piazza Zichy 3. szám alatt —

egy a mai kornak megfelelő modern kávéházat nyitottam. Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy t. vendégeimet minden tekintetben, jó kávéval és tiszta italokkal kielégíthessem.

Tisztelettel

A tulajdonos.

Megérkeztek

a napokban a pünkösdi és nyári szezonra való dús választéku angol zephirek, kötények gyermekek és hölgyek részére, azonkívül tiszta ezernavasznak és fehérnemű kellékek minden kivitelben.

Feltűnést keltő divatezikeinket a nagyközönség figyelmébe ajánljuk, u. m.: nyak-kendőket, harisnyákat, zsebkendőket stb. Minden törekvésünk oda irányul, hogy olcsó árak mellett tisztességes jó árut bocsássunk t. vevőink rendelkezésére.

Számos látogatásért esedeznek

VUJA és BAKI
FIUME, Via Adamich 1. szám
Terzi-féle ház.

MIRAMAR

Nagyszálló Cirkvenicán

Nyári és téli üdülőhely
és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton, a fürdő közelében fekszik.

Modern berendezés.

Kávéház és étteremmel.

Lift — villanyvilágítás

Olvasó terem.

Hidegvizgyógyintézet

— Meleg házi fürdők.

Figyelmes kiszolgálás
Mérésékelt árak.

Cimirók

kerestetnek, a kik magyarul is értenek. Cim a kiadóhivatalban.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidhauer-féle radio-activ

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá elkövérédes, szívelhajasodás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdaganat, cukorbetegség, aranyér, eszű- és köszvényűl, vérbőségnél s egyéb belső szervezeti bajokban. — Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidhauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszertár és fűszerüzletben, Fiumében Heim F.-nél, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajtakeserűvizekkel.

Bristol szálló

Abbazia.

Nagy kávéház és étterem.

Elsőrangú ház, pazar fényűzéssel berendezve. Minden balkonos szobából gyönyörű tengeri kilátás. Figyelmes kiszolgálás. Pensió családok és magánosoknak mérsékelt árak mellett.

Modern kényelem. — Mérsékelt árak.

KOVÁCS-BRUN K. EMIL**Rudovits penziója**

A fürdő központján, a Curparkkal szemben.

Déli fekvés. Lift. Fürdők a házban.

Az első magyarországi találkozó helye

Minden kényelem!

TEL. FON 23. SZÁM.

**Szálloda és Penzió
LACKNER**

ABBZIA, Reichsstrasse.

Gyönyörű tengeri kilátás majdnem minden szobából.

Magyarok kedvenc lakhelye.

Olcsó árak.

Előzékeny és pontos kiszolgálás.

Fürdő a házban.

= Villanyvilágítás. =

Hotel és penzió Plesch

ABBZIA.

Reichsstrasse (azelőtt villa Thaller).

Minden szobából kilátás a tengerre. Olvasó, étkező és zeneterem. Villanyvilágítás, fürdők a házban. Kitűnő konyha. Napi ellátás szobával 7 koronától feljebb.

Első és legjobb hírnevű óraüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi

gyártmányok.

Crnkovičszálloda, pensio és kávéház
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 percnyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitüntette a német orvosi kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok, valamint Münchener és Pilsener sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas és kellemes hely.

Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: Crnkovič József.

„De la Ville“

Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye.

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás minden nap játszik.

Kőbányai és dupla maláta sörkimerés.

Számos látogatást kér

Szentgyörgyi Ferencz,

a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem tulajdonosa.

**Használt és új
Zsákok raktára.**

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Május 1.-től, házhoz szállítva is, kitűnő minőségű tej literenként

20 fillérért

kapható: Ljubičić Jozefinnek a kis árucarnokban (Brajda) levő üzletében.

~~~~~

A Fiumei Népbank Részvény-Társaság

(FIUME. Andrassy-utca 1. sz. I. em.)

elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett betéteket takarékkönyvekre, számlára és giro-számlára;

hitelt nyújt folyó számlára és elfogadványokra;

leszámitol váltókat és kereskedelmi értékeket;

kibocsát csekkeket, utalványokat és hitelleveleket a monarchia és a külföld minden nagyobb városába;

vesz és elad értékpapírokat, külföldi váltókat és bel- és külföldi pénznemeket;

előleget nyújt árukra és értékpapírokra;

megőrizz és kezel értéktárgyakat;

gondoskodik okmányok, értékpapírok, szelvények és kisorsolt értékek inkasszójáról; végrehajt tőzsdei műveleteket kellő gyorsasággal;

fizetéseket eszközöl mérsékelt feltételek mellett a főbb kereskedelmi piacokon.

CIRKVENICA

SZÁLLÓ ÉS PENSIO

CIRKVENICA.

A magyarság legkedveltebb központja.

Szobák gyönyörű tengeri kilátással.

Családok részére nagy kedvezmény.

Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Tulajdonos: Körner Iván.

Szájpadlás nélküli szabadalmazott

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

fogműterme, az Adamich-tér sarkán Via Lido 2. II. emel. (Rinaldi ház)

naponta d. e. 9-12 és d. u. 2-6.

Minden műtét fájdalom nélkül személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ezüst és porcellán-plombirozás. Aranykoronák; szájpadlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucuk- és smaltol fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők jelentékeny mérséklésben részesülnek.

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

Leder S. czipőüzlete

VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.

Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitűnőbb

férfi-, női- és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendések kifogástalan u eszközöltetnek.

HONIPÁRI!

Magyar gyártmányú!

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria palota, Riva Szápáry).